

Občianske združenie

POMOC DEŤOM V KRÍZE

Výročná správa za rok 2000

PRESEDNÍCTVO

Anna Kaprálová

Mgr. Beata Kazimírová

Mgr. Ivan Leitman – predseda

Mgr. Margaréta Seemannová

PaedDr. Melánia Špániová

Ing. Peter Suroviak, revízor

Občianske združenie Pomoc deťom v kríze, Jaseňová 2, 010 01 Žilina
tel/fax 089/5682509, e-mail: naruc@nextra.sk
Detské krízové centrum Náruč, tel. 041/5166543, 5166544

V Ý R O Č N Á S P R Á V A

Rok 2000 bol pre naše občianske združenie z hľadiska rozsahu aktivít veľmi bohatý a svojím spôsobom prelomový. Podarilo sa nám dosiahnuť cieľ, ktorý sme si od počiatku postavili ako prioritu: vybudovať a sprevádzkovať detské krízové centrum pre týrané a zneužívané deti – DKC Náruč. Dá sa povedať, že od tejto udalosti sa odvíjali všetky naše ďalšie aktivity. S každým novým prijatým dieťaťom, s každým novým prípadom sa ukazovali tiež nové problémy a potreby. Ak sme si pred niekoľkými rokmi v zápale entuziazmu mysleli, že vybudovanie fungujúceho detského krízového centra bude našim konečným cieľom, po jeho otvorení sa ukázalo, že stojíme opäť na začiatku cesty. A pred nami množstvo prekážok vo forme nedokonalnej legislatívy, nedostatočnej prevencii, nedoriešených zdrojov financovania, nefungujúcej siete na ochranu ohrozených detí, slabej informovanosti laickej aj odbornej verejnosti, neexistujúcej spolupráce s ďalšími inštitúciami zameranými na prácu s deťmi ... Ukázalo sa, že ak budeme chcieť našim, ale aj ďalším ohrozeným deťom poskytnúť skutočnú pomoc a ochranu, budeme sa musieť pustiť do skutočne syzifovskej práce. Vzhľadom na to, že naša organizácia je čo do počtu neveliká, stanovili sme si niekoľko základných smerov činnosti: dokončiť rozpracované projekty, skvalitniť odbornú činnosť DKC Náruč a položiť základy pre budovanie sietí zainteresovaných organizácií.

Keďže celá naša činnosť sa sústreďuje okolo DKC Náruč, tu je niekoľko základných informácií:

O Náruči

Detské krízové centrum Náruč je organizačnou štruktúrou občianskeho združenia Pomoc deťom v kríze. Kapacita nášho zariadenia je 22 osôb a od februára 2000 tu poskytujeme komplexnú starostlivosť týraným, zneužívaným a zanedbávaným deťom. Okrem strechy nad hlavou, stravy a ošatenia sa deťom snažíme poskytnúť pocit bezpečia, dôvery v dospelých aj vo vlastné schopnosti. Okrem toho mnohé z detí až v našej Náruči dostávajú to, čo je pre ostatné deti úplnou samozrejmosťou: elementárnu zdravotnú a školskú starostlivosť.

Všetky naše deti sú (v rôznej intenzite) poznačené patologickým prostredím, z ktorého pochádzajú. Niektoré prešli ťažkým psychickým alebo fyzickým týraním, iné sexuálnym zneužívaním. Väčšina bola hrubým spôsobom zanedbávaná. Mnohé z nich napriek prežitému utrpeniu lipnú na svojich rodičoch. S pribúdajúcim vekom u nich rastie aj riziko dlhodobého poznačenia negatívnymi vzormi. Z toho vyplývajú ich časté problémy správania. Aby sa u týchto detí neskôr nezopakovali patologické vzory správania ich rodičov, je potrebné zakročiť čo najskôr: buď sa pokúsiť ozdraviť ich pôvodné rodinné prostredie, alebo pre ne vyhľadať náhradné rodiny.

Školopovinné deti postupne integrujeme do kolektívov rovesníkov v miestnych základných školách. Mladšie deti navštevujú predškolské zariadenia. Deti sú v oblasti vzdelania veľmi zanedbané. Preto im v tomto smere musíme intenzívne pomáhať. Úzko spolupracujeme s ich učiteľmi, pri prípravách do školy im striedavo pomáha 20 dobrovoľníkov, väčšinou študentov žilinských gymnázií alebo študentiek škôl zameraných na sociálnu prácu.

Dĺžka pobytu detí u nás je rôzna a závisí od závažnosti a stupňa fyzických, ale najmä psychických následkov ich týrania a zneužívania, a tiež od toho, ako sa darí ozdravovať ich

pôvodnú rodinu, prípadne najst' rodinu náhradnú. V žiadnom prípade nechceme mať u nás deti umiestnené dlhodobo po vzore klasických detských domovov. Základnú starostlivosť o deti v Náruči postupne dopĺňame o odbornú psychoterapeutickú starostlivosť, liečebno-pedagogickú starostlivosť a sociálnu starostlivosť (práca v teréne s rodinami).

DKC Náruč je zariadenie slúžiace aj deťom z miestnej komunity. S deťmi z obce sa naše deti nestretávajú len na vyučovaní v škole, ale tiež v rámci mimoškolských aktivít, organizovaných či spontánnych, na našom detskom ihrisku, ktoré sme aj za pomoci miestnych obyvateľov vybudovali v priebehu minulého roka.

V roku 2000 sme z patologického rodinného prostredia vyňali a v DKC Náruč postupne umiestnili 46 klientov, z prevažnej časti detí. Popri poskytovaní základnej starostlivosti sme deťom zabezpečili tiež lekársku a pedagogickú starostlivosť. Všetky deti boli v tomto smere výrazne zanedbané. Takmer u všetkých bola potrebná hospitalizácia s komplexným zdravotným vyšetrením, ktoré sme zabezpečili v spolupráci s Poliklinikou v Žiline. Počas obdobia, ktoré deti u nás strávili, sme u nich zaznamenali zlepšenie prospechu, ktoré nepotešilo len nás, ale najmä deti, u ktorých sa aj týmto spôsobom výrazne zvýšilo sebavedomie

Z klientov bolo v DKC Náruč umiestnených 43 detí a 3 matky. Z detí, ktoré DKC už opustili, odišlo 19 detí do pôvodných rodín alebo k príbuzným, 2 deti sme umiestnili do náhradných rodín, 5 detí (súrodeneckú skupinu) do detského domova, 1 dieťa do internátnej osobitnej školy a 1 dieťa do reedukačného domova pre mládež v Zlatých Moravciach. Ostatné deti boli k 31.12. 2000 naďalej umiestnené v DKC Náruč.

DKC Náruč a profesionalizácia

- získanie akreditácie na Poskytovanie sociálnej prevencie, sociálneho poradenstva, výchovnej a liečebno-výchovnej starostlivosti týraným, zneužívaným a zanedbávaným deťom od MPSVaR
- skvalitnenie odbornej starostlivosti vďaka získaniu zdrojov na posilnenie personálu DKC Náruč (NDS, KÚ Žilina)
- zvyšovanie odbornosti personálu DKC Náruč (účasť pracovníkov na seminároch o týraní a zneužívaní detí v Senci – pravidelné pracovné stretnutie pracovníkov z oblastí poskytovania starostlivosti o týrané a zneužívané deti, Malej Lučivnej – „Multidisciplinárne tímy zaoberajúce sa otázkami násilia páchaného na deťoch“, Splitte – „Multidisciplinárne prístupy k prevencii týrania a zneužívania detí“, Bratislave – Seminár o domácom násilí, lektorovaný renomovanou rakúskou odborníčkou v oblasti „ženských domov“ – Renate Egger, organizovaný Aspektom)

DKC Náruč – dokončovanie zariadenia, úprava okolia, získavanie potrebného vybavenia

- Vybudovanie polyfunkčného detského ihriska pri DKC Náruč (ETP – Konto Globtel)
- sponzorské získanie staršieho automobilu na prevádzku činnosti DKC Náruč (firma B.O.F.)
- získanie osobného počítača, tlačiarne a softveru (Projekt z programu SMART-KLUB, SHELL)
- vybavenie DKC prístrojovou technikou a materiálmi potrebnými na školenia (meotar, flipčart..., KÚ Žilina)
- zariadenie kuchyne, hračky a hry pre deti
- sponzorské príspenie na zavedenie internetu (Projekt Internet pre MVO - OSF)

DKC Náruč – letné aktivity pre deti

Počas letných prázdnin sa nám pre deti podarilo zabezpečiť 6 týždňových relaxačných pobytov v rôznych lokalitách Slovenska: Liptovský Hrádok, Chata Ostré, Duchonka, Veterný vrch, Račková dolina, Martinské hole, a to vďaka rôznym sponzorom (KÚ Žilina, Figaro týraným deťom, OSF, Nadácia Markíza, NDS)

OZ PDK – školiace a osvetové aktivity zamerané na profesionálov pracujúcich s deťmi

- 12.4.2000 V spolupráci s EQ KLUB , OÚ v Žiline a za finančnej podpory NOS_OSF sme zorganizovali seminár zameraný na problematiku týraných, zneužívaných a zanedbávaných detí pre učiteľov, sociálnych pracovníkov a pracovníkov ďalších inštitúcií (32 účastníkov)
- 16.11. - 18. 11. 2000 Trenčianska Teplá – seminár Týranie, zneužívanie a zanedbávanie detí pre sociálnych pracovníkov a učiteľov (30 účastníkov)
- 10.12. – 12.12. 2000 – Chata Reváň, Kľačno – seminár Týranie, zneužívanie a zanedbávanie detí pre sociálnych pracovníkov (15 účastníkov)

OZ PDK – informačné aktivity, spolupráca s médiami

- V rámci primárnej prevencie sme vydali informačný leták pre širokú verejnosť so základnými informáciami o týraní a zneužívaní detí
- Počas celého roka sme v závislosti od jednotlivých našich akcií informovali médiá na lokálnej aj celoštátnej úrovni (Žilinský večerník, Žilinské noviny, Rádio Frontinus, Slovenský rozhlas), resp. podporili mediálnu kampaň Hodina deťom, v rámci ktorej sme získali grant (Slovenská televízia)
- V rámci sekundárnej prevencie sme vypracovali informačnú príručku o DKC Náruč ktorej súčasťou je charakteristika týrania, zneužívania a zanedbávania detí, návod na identifikáciu takýchto detí, spôsoby, ako im možno pomôcť...)

OZ PDK a dobrovoľníci

Do činnosti OZ PDK pravidelne zapájame dobrovoľníkov. Výrazne nám pomohli napríklad pri príprave a realizácii rôznych aktivít pre deti počas prázdninových mesiacov.

Pre efektívnejšiu spoluprácu sme zorganizovali tiež školenie dobrovoľníkov (väčšinou ide o študentov žilinských gymnázií) pracujúcich v DKC Náruč (NDS Hodina deťom).

OZ PDK a spolupráca s inými organizáciami

V našej práci sa čoraz naliehavejšie prejavuje potreba úzkej spolupráce s celým radom organizácií a inštitúcií.

Na úrovni štátnej správy a samosprávy úzko spolupracujeme s KÚ v Žiline, sociálnymi odborníkmi pri OÚ Žilina a okresných úradoch príslušných okresov, Metodickým oddelením na Odbore školstva pri OÚ Žilina, komunikujeme tiež s MPSVaR).

Trvalo spolupracujeme tiež s príbuznými organizáciami na celom Slovensku (SLONAD Bratislava, SLONAD Nitra, SLONAD Banská Bystrica, UNICEF, SAIA, OZ Návrat, OZ Brána do života)

Pozornosť venujeme tiež spolupráci s miestnou komunitou, školami, materskými školami, lekármi a pod.

Vzhľadom na nedostatočné financovanie zo štátnych zdrojov by nebolo možné venovať sa našej práci bez prispenia sponzorských organizácií resp. jednotlivých sponzorov. Medzi tých, ktorí prispeli v roku 2000 na prácu s týranými, zneužívanými a zanedbanými deťmi v OZ PDK a DKC Náruč patria:

- Krajský úrad v Žiline
- Nadácia pre deti Slovenska
- PHARE-LIEN
- NOS-OSF
- FIGARO
- SHELL
- Nadácia Markíza
- TESCO Žilina
- B.O.F. Lízing
- Dr. Ing. Tomašec

ROZPOČET V ROKU 2000

Počiatkový stav k 1.1.2000	Príjmy	Výdavky	Zostatok k 31.12.2000
190 657	3 194 976	2 907 275	478 358

ZDROJE PRÍJMOV ZA ROK 2000

ZDROJE PRÍJMOV	PRÍJMY V Sk	Percentuálne vyjadrenie
Krajský úrad Žilina – bežné výdavky	1 442 000	45,12
Krajský úrad Žilina – školenia	200 000	6,26
Nadácia pre deti Slovenska	592 511	18,55
ETP Slovensko/Globtel	297 000	9,30
Open Society Foundation	105 000	3,29
Úrad vlády SR	200 000	6,26
Iné orgnizácie	217 345	6,80
Individuálni darcovia	81 090	2,54
Dotácie zo zahraničia	60 030	1,88
SPOLU	3 194 976	100